

Pärnu parkimisanalüüs ja -strateegia

Uuringu põhisõnumid 29.12.2025

Strateegilised sammud elamisväärse ja säästva linnaruumi suunas

Uuringu vajadus

Pärnu linna strateegia

Vähendada sõltuvust autost

Meelitada rohkem külastajaid

Parendada avalikku ruumi kvaliteeti

Edendada säästvat liikumist

Meelitada noori ja peresid

Tegelikkus

Autodele on rohkem ruumi kui eluruumideks

Pikemaajalised külastajate viibimised on vähenemas

Parkimine domineerib avalikus ja era-ruumis

Soodustatud on autode kasutamine lühikesteks sõitudeks

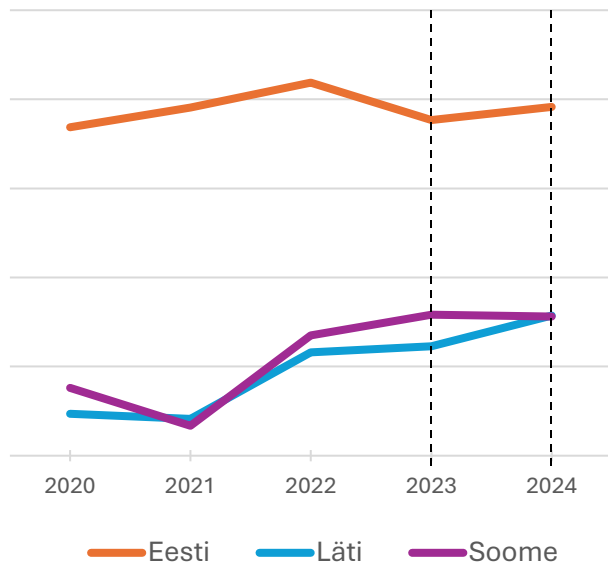
Rahvastik vananeb

Muutuv pärnu nõuab uut lähenemist

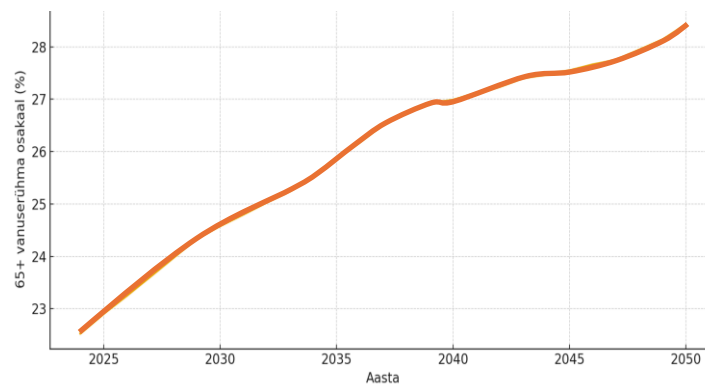
MUUTUSED TURISMIS

Soome turistide arv langeb, Läti turistide ja siseturistide arv suureneb – see tähendab rohkem autosid.

RAHVASTIKU DÜNAAMIKA

Pärnumaa elanikkond väheneb ja vananeb. Sisseränne keskuslinna suureneb ja parkimisvajadus suureneb.

Pärnu maakonna rahvastiku vananemise trend (65+ osakaal 2024-2050)

AUTOPARGI KASV

Autode registreerimine Pärnumaal kasvas aastaga 7,5%, millest uute autode (sh. hübriidide ja elektriautode) osakaal on 36,4%. Autopark uueneb, kuid ka suureneb.

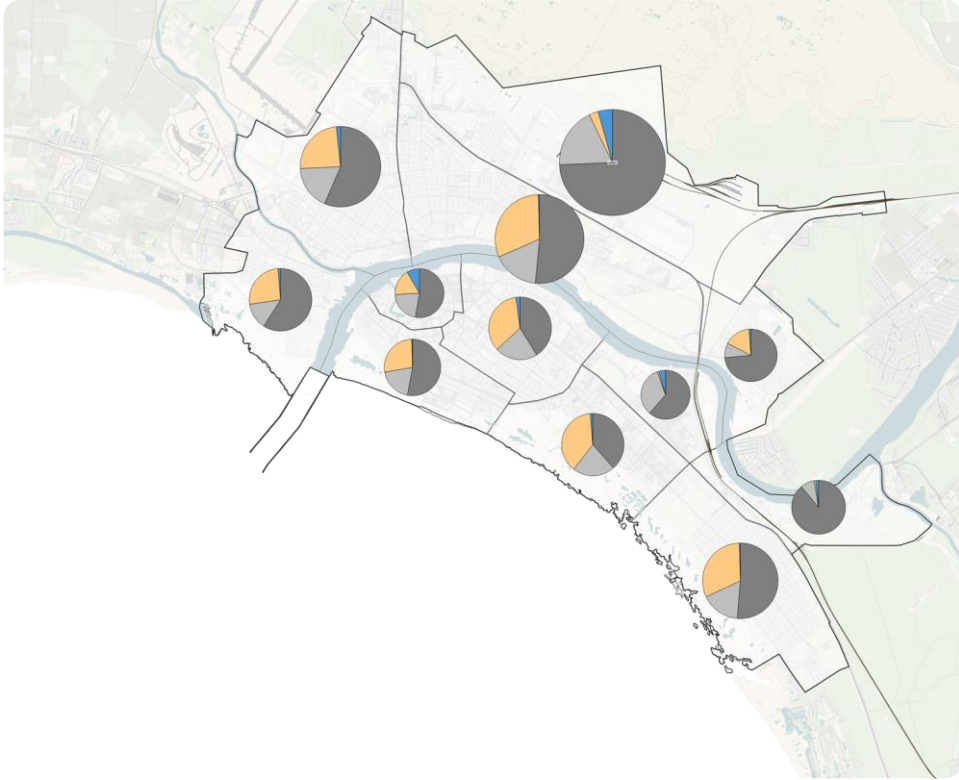
+7,5%

Autode registreerimise aastane kasv
Pärnumaal

36,4%

Uute autode osakaal aasta jooksul
registreeritud sõidukitest

Autokeskne ruumikasutus

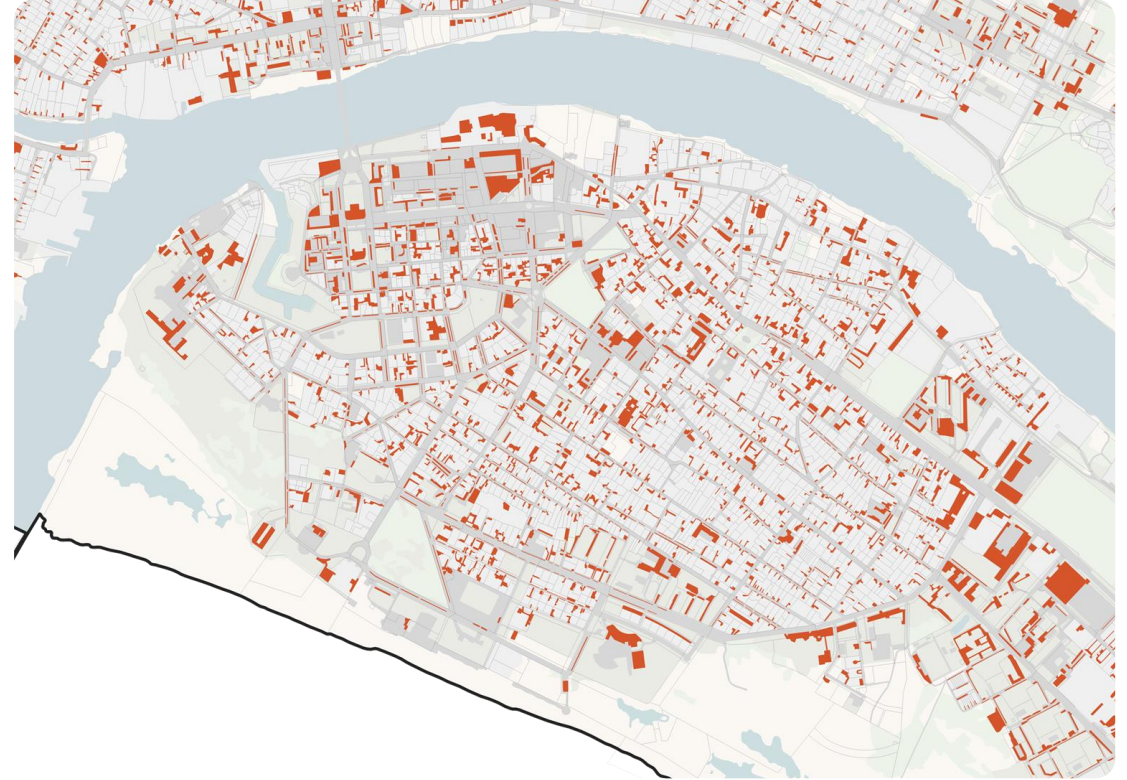

107 m²

Keskuslinnas on ligikaudu 107 m² teid ja parklaid elaniku kohta.

38 m²

Samal ajal on eluruumide netopindala hoonetes vaid ligi 38 m² elaniku kohta.

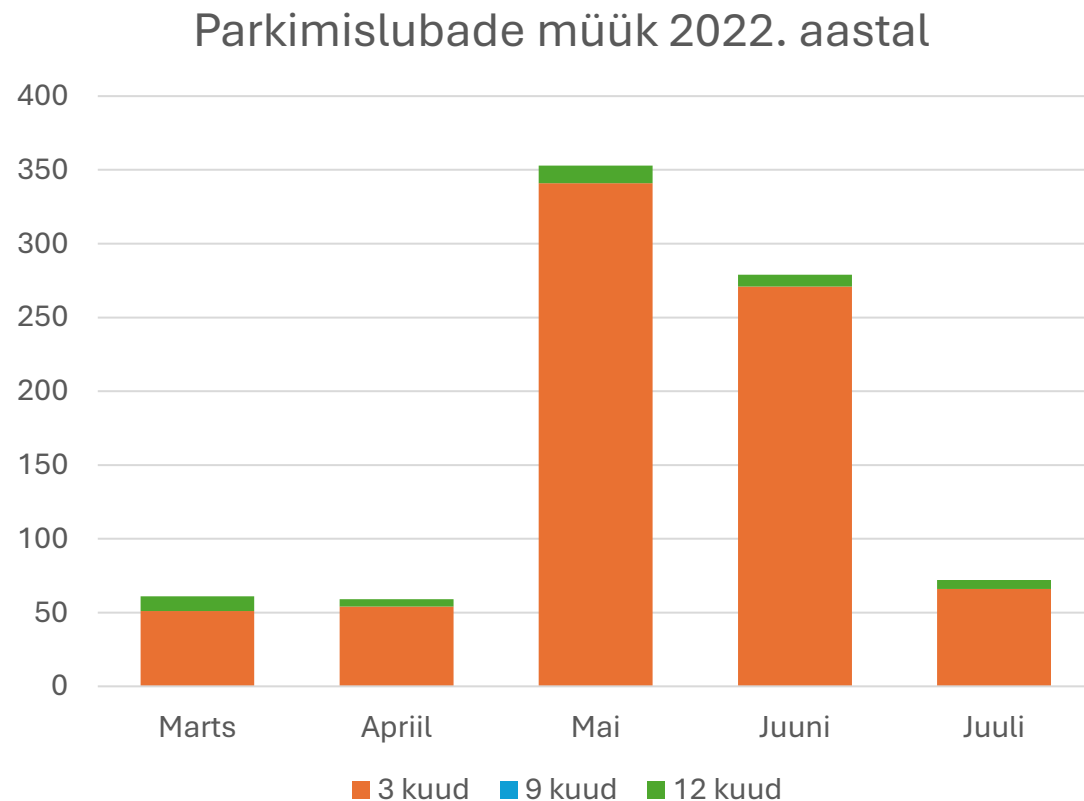
1,15 km²

Pärnu keskuslinna parkimisalad kokku, on suurem kui Kesklinn (0,79 km²).

11 %

parkimiskohtadest on linna omandis, samas enam kui 85% paikneb eramaal.

Parkimise hinnastamine soosib lühikesi autosõite

ELANIKE PARKIMISLOAD

SOODUSTUSTAVAD LÜHIKESI AUTOSÕITE

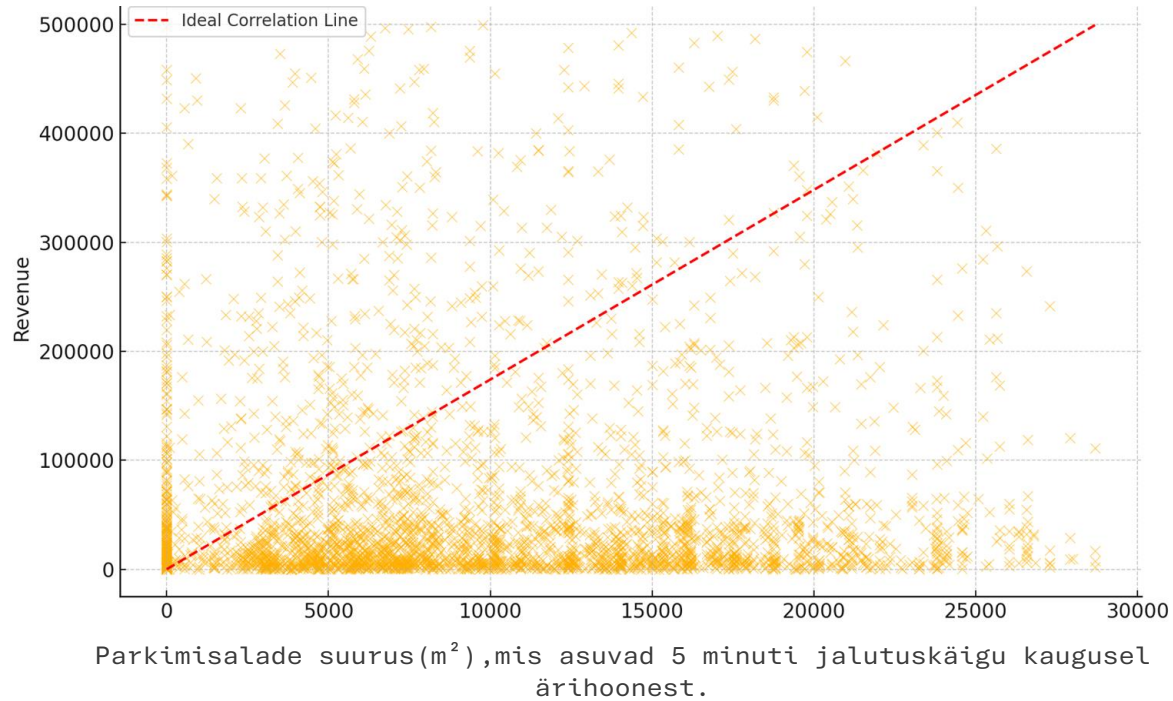
Palju ostetakse parkimislubasid kolmeks kuuks, ennekõike suvekuudeks. See viitab, et **lubasid kasutatakse pigem vaba aja veetmiseks**, mis soodustab lühikeste autosõitude teket lähestikku asuvate paikade vahel, mis oleks sobilik asendada jalutamise või rattasõiduga.

LÜHIAJALINE PARKIMINE TSOONIDES

RANNA ja KESKLINNA tsoonides on parkimiskestus lühike, mis suurendab liikluskoormust ja parkimishäiringuid mõlemas piirkonnas. Parkimiskohtade kiire vahetumine põhjustab ummikuid ja halvendab parkimiskorraldust.

Parkimiskoht ei taga majanduslikku edu

Rohkem parkimist $\neq$ majanduslik edu

Pärnu ettevõtete tulude ja nende läheduses asuvate parkimiskohtade hulga vahel puudub statistiline seos. Ettevõtte edukuse määravad asukoha kvaliteet ja ligipääsetavus, mitte ainult parkimiskohtade hulk.

Tasuta parkimine $\neq$ majanduslik edu

Tasuta parkimise perioodid (30–60 minutit) suurendavad liiklust ja vähendavad jaekaubanduse käivet, sest autojuhid tiirlevad vabade kohtade otsingul, mitte ei külasta poode.

Samal ajal soodustab liiga odav parkimine pikaajalist seismist, vähendab kohtade käivet ja halvendab parkimisruumi üldist kasutust.

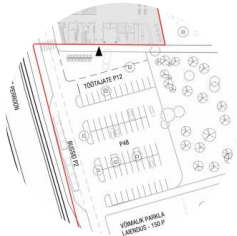
Peamised praktilised probleemid, mis analüüsis välja tulid

JÄTKUSUUTLIKKUS

Pärnu on peaaegu ideaalne **15-minutiline linn** – enamik igapäevaseid teenuseid on enamikest kohtadest mugavalt jalgsi ligipääsetavad.

Rail Baltica võib samaaegselt vähendada turistide parkimisvajadust ja suurendada pendelrändajate nõudlust.

Praegune parkimispoliitika ei ole **kooskõlas linna strateegia**, ega EL-i säästva liikuvuse eesmärkidega.

TÕHUSUS

Elanike **parkimislube kasutatakse** suvisteks „rannas-käikudeks“, mis suurendab tipphooajal liikluskoormust ja tekitab parkimiskohtade nappust.

Mitme tsooni parkimispiletid soodustavad **autoga liikumist tsoonide vahel**, mis süvendab suvist liikluskoormust ja ummikuid.

Parkimiskohti ei kasutata linnas tervikuna **piisavalt tõhusalt**.

HALDUS JA KORRALDUS

Suvised hinnad soodustavad **ebaotstarbekat käitumist** (nt haljasalade muutmine parkimiseks) ja võivad samal ajal vähendada küllastajate huvi.

Parkimiskohtade täituvuse ega **sõidukite paiknemise kohta andmeid ei koguta**, kuigi need on uue parkimispoliitika koostamiseks hädavajalikud.

Kuna **linnale kuulub vaid umbes 11% parkimisaladest**, jääb poliitika mõju piiratuks. 85% parkimiskohti eramaal → koostöö eraomanikega hädavajalik.

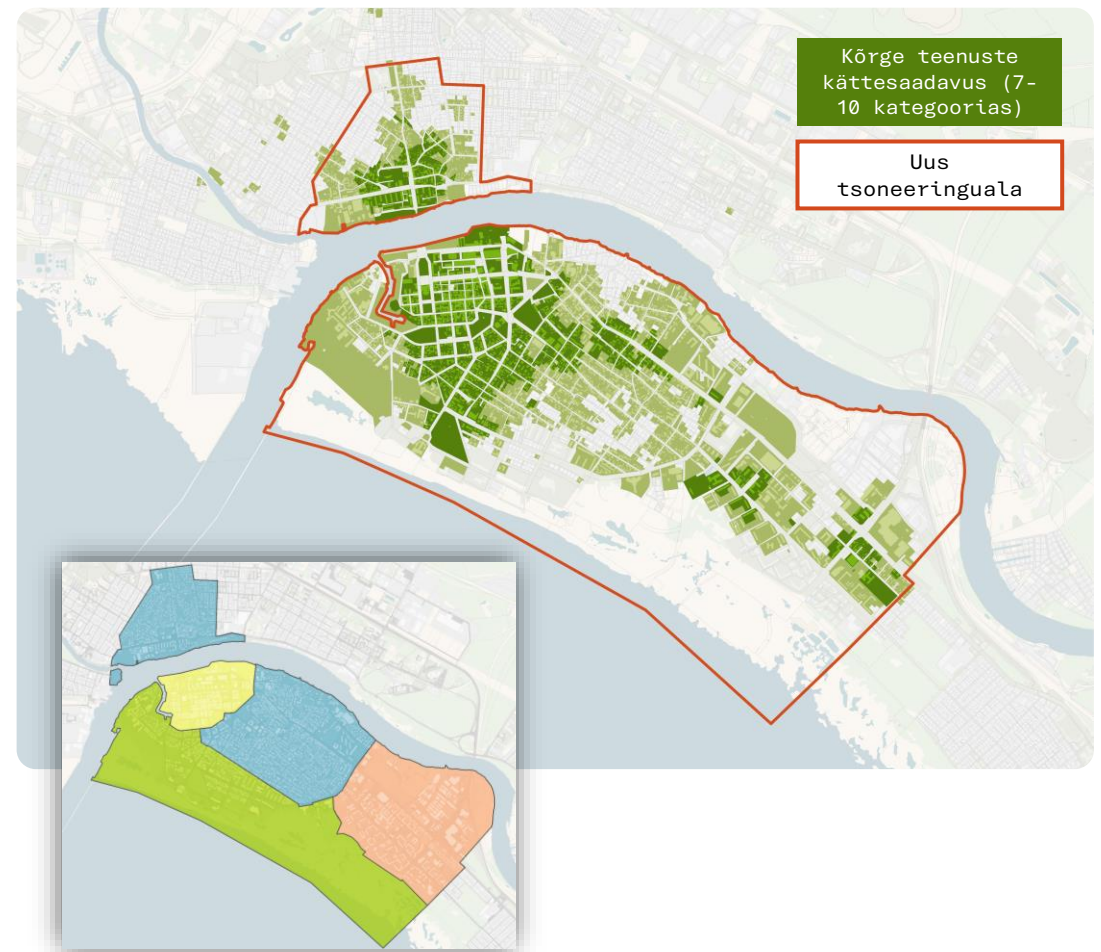

Kolm stsenaariumit parkimispoliitika reformimiseks

STSENAARIUMITE ERINEVUSED

Tunnus	Konservatiivne	Progressiivne	Innovatiivne
Tsooni laiendus	Möödukas	Märkimisväärne	Märkimisväärne
Tasud	Kerge tõus	Märkimisväärne tõus	Märkimisväärne tõus
Tasuta aeg	Lühendatud	Kaotatud	Kaotatud
Juhtnorm	Riiklik standard	-25% normist	60% roheala reegel

UUED TASULISE PARKIMISE ALAD JA TSOONID

FANS raamistik – kaasaegse poliitikakujundamise tööriistakomplekt

F

TASUD
(Fees)

Nutikas hinnastamine
nõudluse juhtimiseks
ja käitumise
suunamiseks.

A

TEADLIKKUS
(Awareness)

Selge
kommunikatsioon,
reaalajas info ja
alternatiivide
pakkumine.

N

NORMID
(Norms)

Kaasaegsed,
paindlikud ja
asukohapõhised
reeglid miinimumide
asemel.

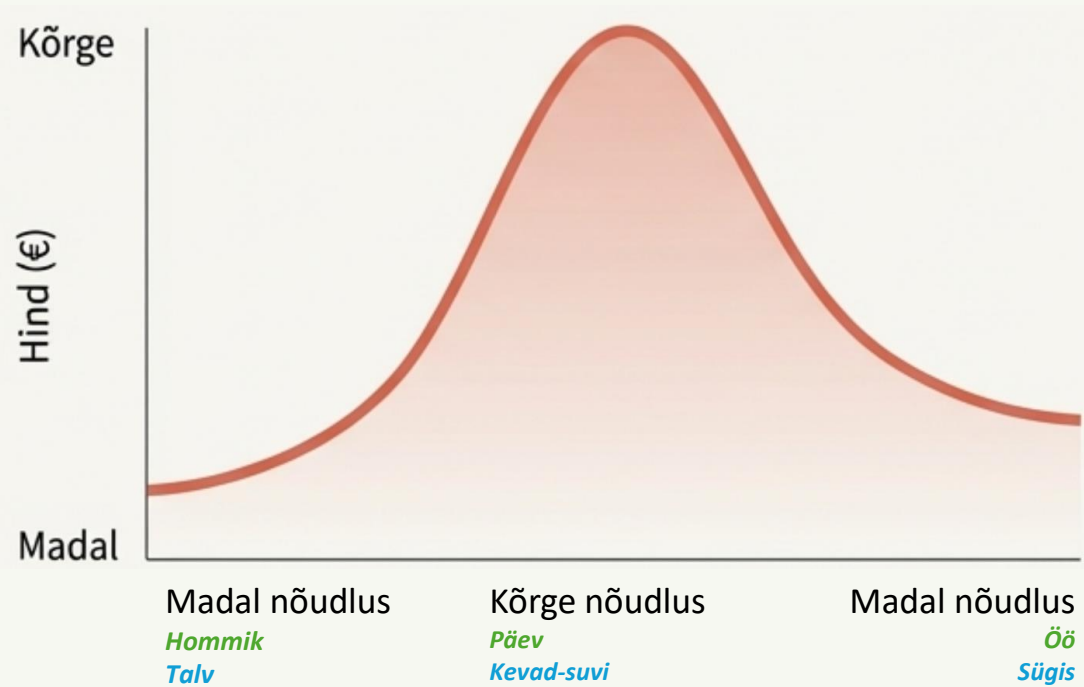
S

**RUUMILISED
LAHENDUSED**
(Spatial settings)

Kvaliteetne disain ja
ruumikasutus, mis toetab
linna eesmäärke

TASUD

DÜNAAMILISE HINNASTAMISE KONTSEPTSIOON

MEETMED

✗ Enne

Fikseeritud parkimistasu.

Tsoonipõhine tasuline parkimine
piirkondade kaupa.

Tasuta parkimine ja tasuta 30-60 min.

✓ Pärast

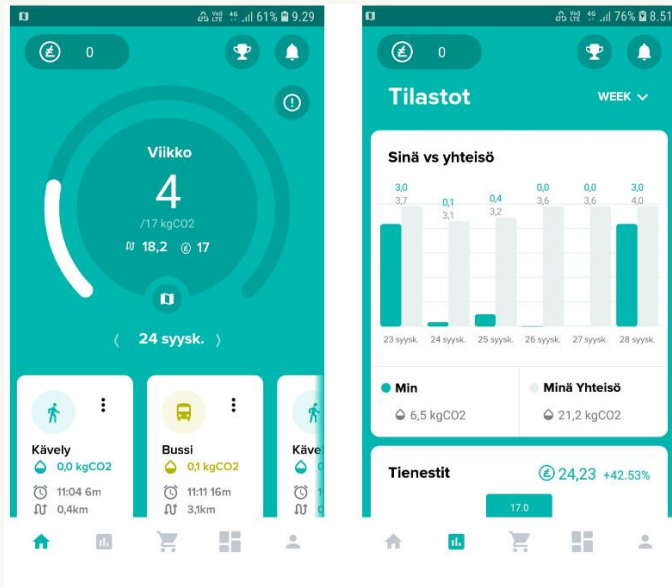
Dünaamiline hinnakujundus, mida
korrigeeritakse igal aastal vastavalt
parkimiskohtade täituvusele.

Tasulised ja normatiivsed tsoonid
lähtuvad teenuste kättesaadavusest.

Tasuta parkimine kaotatakse
kesklinnast.

TEADLIKKUS

DIGITAALNE JA OFFLINE-TURUNDUS

Lahti CITICAP app

MEETMED

✗ Enne

Töötajatele pakutakse parkimishüvesid.

Säästva liikumise ja ühistranspordi kasutajatele puuduvad hüved.

Avaliku teenusena on saadaval vaid ühistransport.

✓ Pärast

Tööandjad pakuvad hüvesid töötajatele, kes loobuvad auto kasutamisest.

Ühistranspordi ja jalgrattaga liiklejad teenivad hüvesid või soodustusi nende kasutamise eest.

Vähemalt suvehooajaks on kasutusele võetud linnarattad, et pakkuda mugavat alternatiivi autole ja toetada aktiivset liikumist.

NORMID

ROHKEM RUUMI INIMESTELE

Malmo 60% roheala norm

MEETMED

✗ Enne

Parkimiskohtade miinimumnõuded tulenevad riiklikust standardist.

Tasulised parkimistsoonid erinevad normatiivsetest tsoonidest – esimene reguleerib kasutust ja hindu, teine määrab arendustele seatud parkimismõõde.

Normid on kehtestatud standardiga ja ei uuene koos linnaga.

✓ Pärast

Vähendada parkimismõõdeid 25% ja kehtestada parkimiskohtade ülemmäär

Tasulise parkimisala tsoonid vastavad normatiivsetele tsoonidele.

Norme vaadatakse üle iga kahe aasta tagant, lähtudes uuendatud teenuste kättesaadavuse kaardist.

RUUMILISED LAHENDUSED

UUED LAHENDUSED

MEETMED

✗ Enne

Hoovi sügavustesse rajatakse parkimisalad.

Suurendatakse maapealset parkimisala pinda.

Puuduvad intermodaalsed sõlmed – pargi ja laadi või pargi ja kõnni

✓ Pärast

Krundi parkimiskohad peavad asuma tänavapoolses osas ja vett läbilaskva katendiga.

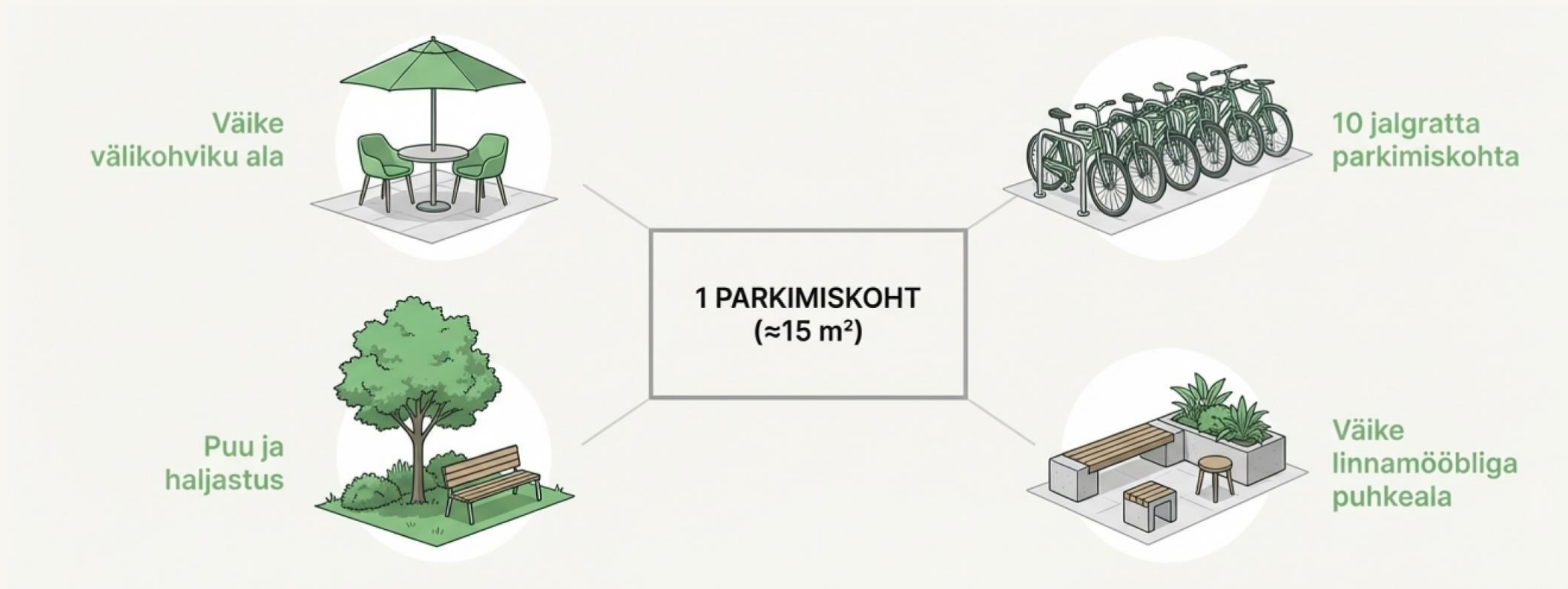
Suurendatakse multifunktsionaalseid ja mitmekorruselisi parkimislahendusi.

Luuakse erinevaid liikuvusi ühendavaid ümberistumispunkte koos parkimisvõimalustega.

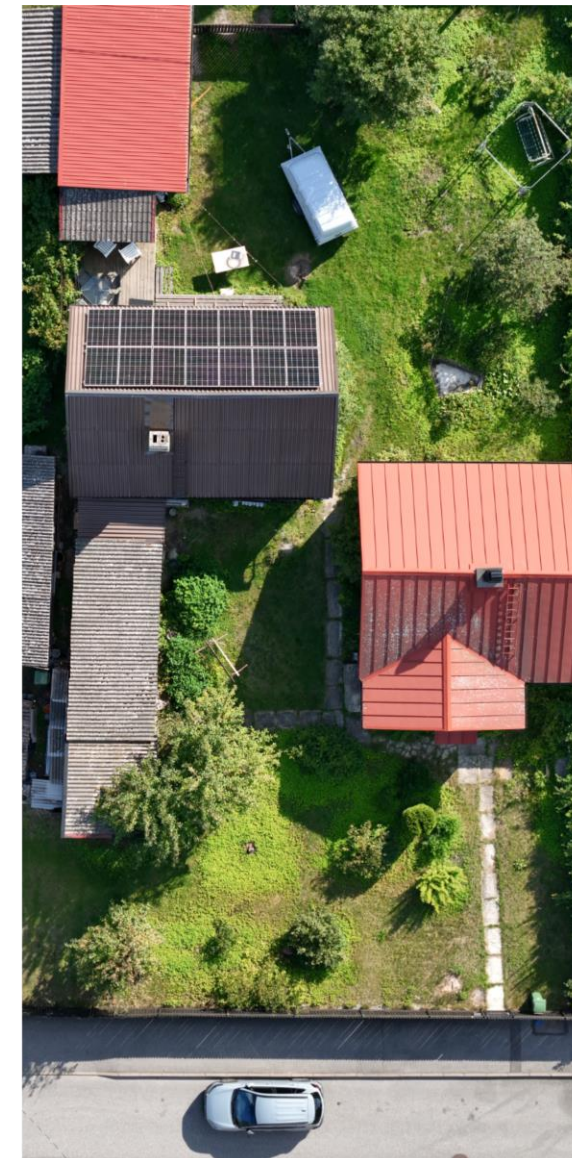
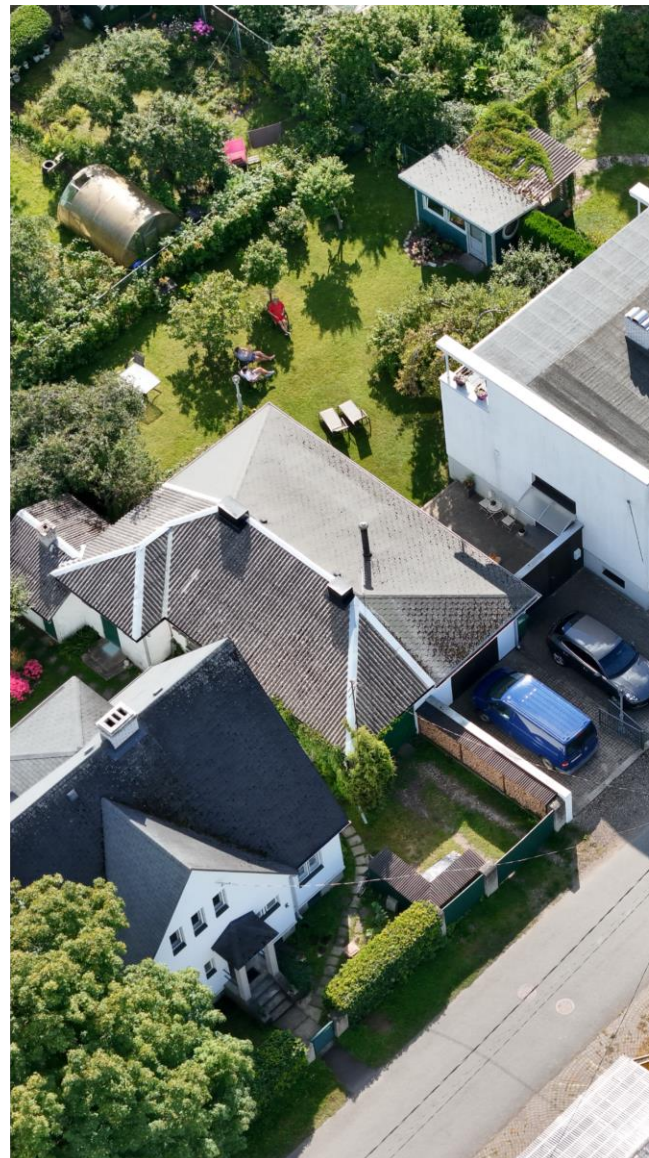
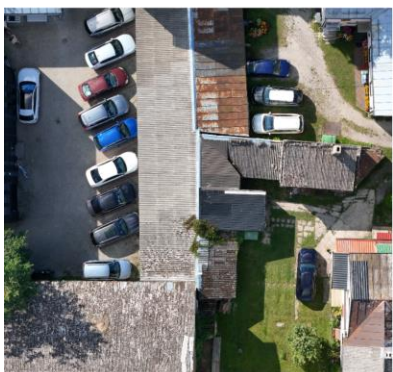
Igal parkimiskohal on alternatiivkulu

Parkimine ei ole kunagi „tasuta“. See on maakasutus, mis välistab teised võimalused. Iga auto jaoks loodud ruutmeeter on ruutmeeter, mida ei saa kasutada elavama, rohelisema ja sotsiaalsema linnaruumi loomiseks.

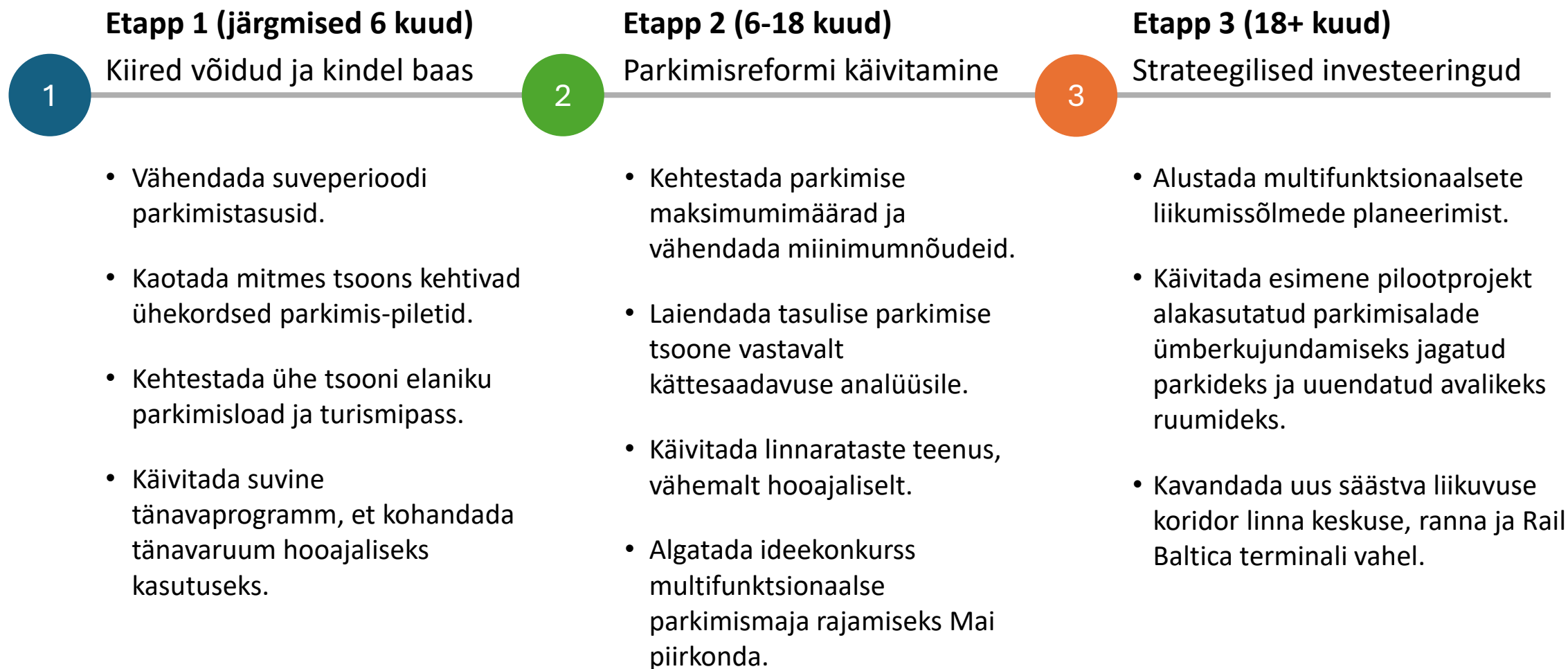
Hooviparkimise trend tuleb pöörata ümber

Elurikkuse vähenemine on seotud laste seas levivate mittenakkuslike haiguste sagenemisega.

Etapiviisiline üleminek strateegilise muutuseni

Kolm strateegilist suunamuutust Pärnu tulevikuks

Uuringust selguvad kolm põhimõttelist poliitilist suunda, mis koosmõjus loovad selge raamistiku parkimiskorralduse reformimiseks ning avavad võimaluse jõuda elujõulisema, vastupidavama ja elamisväärsema linnani.

1

Parkimine kui strateegiline vara

Hinnastada, mõõta ja juhtida parkimist kui linnaruumi ressursi, et toetada linna strateegiliste eesmärkide saavutamist.

2

Eelistada paindlikkust

Asendada fikseeritud hinnad dünaamilise hinnastamisega ning ühtsed parkimisnõuded asukohapõhiste tingimustega, mis arvestavad piirkondlikku nõudlust ja ligipääsetavust.

3

Reinvesteerida turismi ja liikuvusse

Suunata parkimistulud sihipäraselt avaliku ruumi, rohealade ja liikumisvõimaluste parandamisse, et tõsta linna atraktiivsust turistide ja perede jaoks.